

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Instituția Medico-Sanitară Publică
Institutul Mamei și Copilului

ORDIN
mun. Chișinău

Nr. 87

din 01.12. 2023

***Cu privire la aprobarea Regulamentului privind
procedurile de examinare și raportare internă a devăluirilor
practicilor ilegale în cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului***

În conformitate cu prevederile Legii integrității nr. 82 din 25.05.2017, Legii nr. 122 din 12.07.2018 privind avertizorii de integritate și Hotărârii Guvernului nr. 23 din 22.01.2020 privind aprobarea Regulamentului privind procedurile de examinare și raportare internă a devăluirilor practicilor ilegale cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 53 lit (t) din Regulamentul IMSP IMC aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății, nr. 409 din 05.05.2023,

ORDON:

1. Se aprobă *Regulamentul privind procedurile de examinare și raportare internă a devăluirilor practicilor ilegale în cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului* conform anexei la prezentul ordin.
2. Dna Sprîncean Ina, juristconsult, se desemnează persoană responsabilă de recepționarea, înregistrarea devăluirilor interne și întreprinderea acțiunilor de examinare și soluționare a acestora, precum și de ținerea *Registrului devăluirilor practicilor ilegale și al avertizorilor de integritate* în cadrul IMSP IMC.
3. Conținutul prezentului ordin precum și conținutul Regulamentului se va aduce la cunoștință șefilor de clinici, departamente, subdiviziuni, secții din cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului.
4. Controlul executării prezentului ordin mi-l asum.

Director

Sergiu Gladun

**Instituția Medico-Sanitară Publică
INSTITUTUL MAMEI ȘI COPILULUI**

REGULAMENT
privind procedurile de examinare și raportare internă
a dezvăluirilor practicilor ilegale în cadrul
IMSP Institutul Mamei și Copilului

Chișinău, 2023

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvăluirilor practicilor ilegale (în continuare – *Regulament*) stabilește procedura de raportare internă a dezvăluirilor practicilor ilegale de către angajații instituției, precum și procedura de înregistrare și examinare a dezvăluirilor practicilor ilegale, de recunoaștere în calitate de avertizor de integritate și de aplicare a măsurilor de protecție față de angajații care dezvăluie cu bună-credință și în interes public practicile ilegale interne.

2. În sensul prezentului Regulament, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:

- **avertizare de integritate** – dezvăluire cu bună-credință de către un angajat a unei practici ilegale ce constituie o amenințare sau un prejudiciu adus interesului public;
- **avertizor de integritate** – angajat al IMSP Institutul Mamei și Copilului care face o avertizare de integritate;
- **dezvăluire a practicilor ilegale** – dezvăluire a manifestărilor de corupție, după cum sunt definite și enumerate în Legea integrității nr. 82/2017, a încălcărilor de mediu, a încălcărilor drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, a celor ce țin de securitatea națională, precum și a altor încălcări, acțiuni sau inacțiuni care amenință sau prejudiciază interesul public;
- **angajat** – persoană fizică care:
 - a) are sau a avut în ultimele 12 luni calitate de salariat, în sensul legislației muncii, în raport IMSP Institutul Mamei și Copilului;
 - b) are sau a avut în ultimele 12 luni calitate de stagiar sau voluntar în raport cu IMSP Institutul Mamei și Copilului;
 - c) are sau a avut în ultimele 12 luni raporturi juridice contractuale, civile cu IMSP Institutul Mamei și Copilului;
- **angajator** – IMSP Institutul Mamei și Copilului în condițiile în care:
 - a) a intrat în raporturi juridice de muncă cu un angajat;
 - b) a intrat în raporturi juridice contractuale, civile cu un angajat;
- **bună-credință** – standard de conduită, exprimat prin corectitudine, onestitate și responsabilitate; răzbunare – orice formă de răfuială, presiune, dezavantajare sau discriminare la locul de muncă care este în legătură cu avertizarea de integritate sau rezultă din ea. Forme de răzbunare sunt: concedierea, suspendarea, retrogradarea, refuzul la promovarea în funcție sau instruire, transferul represiv, anularea primelor, a înlesnirilor sau a altor beneficii, hărțuirea sau alt tratament represiv, precum și

amenințările cu astfel de acțiuni.

3. La primirea, verificarea avertizărilor despre practicile ilegale săvârșite în cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului, precum și recunoașterea în calitate de avertizori de integritate și aplicarea măsurilor de protecție față de persoanele care avertizează benevol, se va ține cont de următoarele principii:

a) *principiul bunei-credințe* – conform căruia avertizorul de integritate beneficiază de măsuri de protecție doar în cazul în care a făcut o sesizare fiind convins de realitatea stării de fapt sau că fapta constituie o încălcare a legislației;

b) *principiul confidențialității* – potrivit căruia conducătorul ierarhic superior al avertizorului de integritate, directorul IMSP Institutul Mamei și Copilului sau persoana responsabilă din cadrul instituției au obligația de a păstra confidențialitatea datelor personale ale persoanei ce face avertizarea, precum și orice alte date din conținutul avertizării, ce pot duce la divulgarea identității, indiferent de faptul dacă persoana care a depus avertizarea divulgă ulterior aceste informații terților;

c) *principiul responsabilității* – conform căruia persoana care face avertizarea este obligată să o susțină cu probe, în cazul în care dispune de acestea;

d) *principiul nesancționării abuzive* – potrivit căruia nu poate fi sancționată persoana care face o avertizare cu bună-credință, dar care, ulterior cercetărilor, se dovedește a fi nefondată.

4. Dezvăluirea internă a practicilor ilegale include următoarele etape:

a) informarea angajatorului despre practica ilegală prin completarea de către angajat a formularului dezvăluirii interne a practicilor ilegale **conform anexei nr. 1**;

b) recepționarea/înregistrarea dezvăluirii interne a practicilor ilegale în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate **conform anexei nr. 2**;

c) depunerea cererii de solicitare a protecției avertizorului de integritate **conform anexei nr. 3** și examinarea dezvăluirii interne, acordarea statutului de avertizor și informarea angajatului despre statutul acordat, precum și informarea acestuia despre rezultatele examinării dezvăluirii interne.

5. Directorul IMSP Institutul Mamei și Copilului are următoarele obligații în vederea asigurării implementării normelor privind procedurile de examinare și raportare internă a dezvăluirilor practicilor ilegale:

a) să adopte actele administrative cu referire la examinarea și raportarea internă a dezvăluirilor practicilor ilegale de către angajații IMSP Institutul Mamei și Copilului;

b) să desemneze prin ordin persoana responsabilă de recepționarea, înregistrarea dezvăluirilor interne și întreprinderea acțiunilor de examinare și de soluționare a acestora, precum și de ținerea Registrului dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate;

c) să asigure, personal sau, după caz, prin intermediul persoanei responsabile, recepționarea, înregistrarea și examinarea în condiții de confidențialitate a dezvăluirilor interne ale practicilor ilegale și a avertizărilor de integritate depuse de către angajați în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate;

d) să asigure examinarea avertizării de integritate și comunicarea rezultatelor examinării;

e) să transmită *Centrului Național Anticorupție* sau, după caz, unei alte autorități publice competente informația cuprinsă în avertizarea de integritate cu privire la practicile ilegale ce amenință interesul public, care au loc în cadrul instituției în care activează angajatul, dacă acestea întrunesc elementele unei infracțiuni sau contravenții, cu informarea avertizorului de integritate despre faptul transmiterii informației;

f) să asigure măsurile de protecție a avertizorului de integritate stabilite la art. 14 din Legea nr. 122/2018 privind avertizorii de integritate;

g) să tragă la răspundere disciplinară persoana/persoanele pentru neasigurarea recepționării, înregistrării și examinării dezvăluirilor interne a practicilor ilegale ale angajaților, pentru necomunicarea rezultatului examinării avertizării de integritate în termenul legal, precum și pentru neasigurarea confidențialității identității avertizorului de integritate.

6. Ordinul privind desemnarea persoanei responsabile este adus la cunoștința tuturor angajaților din cadrul IMSP Institutul Mamei și Copilului contra semnătură.

7. Comunicarea identității autorului dezvăluirii interne persoanei/persoanelor bănuite de practicile ilegale este interzisă.

II. PROCEDURA DE RECEPȚIONARE/ÎNREGISTRARE ȘI EXAMINARE A DEZVĂLUIRILOR INTERNE

8. Dezvăluirile interne sunt înregistrate în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate, ținut de către angajator (persoana responsabilă).

9. Angajatul IMSP Institutul Mamei și Copilului care a făcut dezvăluirea internă obține statutul de avertizor de integritate doar dacă dezvăluirea practicilor ilegale corespunde condițiilor prevăzute la art. 11 din Legea nr. 122/2018 privind avertizorii de integritate.

10. De la data înregistrării dezvăluirii interne, persoana responsabilă examinează și verifică informațiile prezentate în dezvăluirea internă astfel încât să garanteze confidențialitatea identității angajatului care dezvăluie o practică ilegală, în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 122/2018 privind avertizorii de integritate.
11. În cadrul examinării dezvăluirii interne a practicii ilegale, persoana responsabilă poate solicita angajatului care a depus dezvăluirea informații suplimentare în limitele celor prevăzute la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 122/2018 privind avertizorii de integritate.
12. În cazul în care dezvăluirea internă conține elementele constitutive ale unei contravenții sau infracțiuni, angajatorul, în termen de 3 zile, este obligat să transmită informația cuprinsă în dezvăluire cu privire la practicile ilegale ce amenință interesul public, care au loc în cadrul instituției, Centrului Național Anticorupție sau, după caz, unei alte autorități publice competente.
13. Persoana responsabilă informează imediat angajatorul despre înregistrarea dezvăluirii, dar nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare celei în care a recepționat dezvăluirea practicii ilegale.
14. În cazul în care dezvăluirea practicii ilegale vizează nemijlocit angajatorul (conducătorul instituției), persoana responsabilă informează despre aceasta imediat Ministerul Sănătății sau, după caz, Centrul Național Anticorupție, precum și despre pierderea, dispariția sau distrugerea probelor ce confirmă dezvăluirea practicii ilegale.
15. În cazul în care informațiile expuse în dezvăluirea practicilor ilegale nu se confirmă, persoana responsabilă prezintă directorului IMSP Institutul Mamei și Copilului o notă motivată despre cele constatate și rezultatele verificării, la care se anexează materialele aferente.
16. Nota motivată și materialele aferente anexate se păstrează timp de 5 ani de la data emiterii acestora, în condiții care să asigure protejarea informațiilor împotriva accesului, transmiterii, distrugerii, alterării sau modificării acestora.

III. MĂSURILE DE PROTECȚIE

17. Orice caz și formă de răzbunare împotriva angajaților IMSP Institutul Mamei și Copilului se examinează, urmând a fi stabilită legătura de cauzalitate (cauză-efect) care există între dezvăluire și tratamentul defavorabil suferit, în mod direct sau indirect, de către avertizorul de integritate.

18. Pentru a asigura aplicarea măsurilor de protecție a avertizorilor, directorul IMSP Institutul Mamei și Copilului:

a) examinează solicitările de protecție ale avertizorilor de integritate prin completarea formularului de cerere prevăzut în anexă;

b) întreprinde acțiuni cu caracter administrativ în vederea încetării răzbunării împotriva angajatului, aplicând garanțiile stabilite de legislație pentru protecția avertizorului de integritate.

19. Avertizorul de integritate care a comunicat o dezvăluire cu bună-credință nu este pasibil de răspundere disciplinară.

Formularul dezvăluirii interne a practicii ilegale

I. Date generale despre angajat	
Se completează de către angajat	Se completează de către angajator (persoană responsabilă de examinarea dezvăluirii*)
<p>1. <u>Locul de muncă, subdiviziunea în care activează, funcția ocupată</u></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>2. <u>Relația cu angajatorul (contract individual de muncă sau raporturi juridice contractuale, civile)</u></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
II. Date despre practica ilegală	
<p>1. <u>Descrierea practicii ilegale dezvăluite</u></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>2. <u>Amenințarea/prejudicierea interesului public prin practica ilegală (în ce constă aceasta)</u></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>2. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
<p>3. <u>Prezentarea probelor/informațiilor care confirmă practica ilegală dezvăluită sau indicarea modalităților de verificare a informației dezvăluite</u></p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>3. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>

4. Cu referire la această practică ilegală, ați făcut o dezvăluire publică sau o dezvăluire anterioară (transmisă altor autorități, altor persoane fizice și/sau juridice ori reprezentanților societății civile și/sau mass-mediei)? (Se indică data, luna, anul și cui a fost transmisă această dezvăluire)

III. Recunoasterea în calitate de avertizor de integritate**

Decizia:

Data _____

Semnătura persoanei
responsabile

C O T O R

Dezvăluirea internă a practicii ilegale este recepționată de către:

Numărul de înregistrare în Registrul dezvăluirilor practicilor ilegale și al avertizărilor de integritate _____

* Se verifică dacă dezvăluirea întrunește condițiile prevăzute la art. 11 alin. (1).

**Se completează de către angajator (persoana responsabilă de examinarea dezvăluirii), menționându-se dacă dezvăluirea întrunește condițiile prevăzute la art. 11 alin. (1) și angajatul este recunoscut în calitate de avertizor de integritate.

Notă: Numele, prenumele, datele de contact, iar în cazul în care dezvăluirea se face în scris și semnătura angajatului sunt indicate pe versoul formularului.

Registrul dezvăuirilor practicilor ilegale și al avertizărilor-de integritate

Nr.d/o	Numele și prenumele avertizorului de integritate și subdiviziunea în care activează	Data când a fost făcută avertizarea și semnătura avertizorului de integritate	Descrierea presupusei ile-galității	Numele și prenumele persoanei a cărei pre-supusă ilegalitate este sesizată	Acte/ documente justificative	Decizia adoptată în urma examinării avertizării

CERERE
de solicitare a protecției avertizorului de integritate

Subsemnatul/subsemnata, _____
(nume, prenume)

angajat(ă) în cadrul _____
(se indică denumirea entității (organizației/instituției))

deținător/deținătoare a(l) statutului de avertizor de integritate acordat în temeiul:

alin. (2) art. 11 din Legea nr.122/2018 privind avertizorii de integritate;

alin. (5) art. 11 din Legea nr.122/2018 privind avertizorii de integritate

(se indică denumirea autorității care a acordat statutul de avertizor de integritate)

de la data de _____, solicit acordarea garanțiilor de protecție prevăzute la art. 14 din
Legea nr. 122/2018 privind avertizorii de integritate.

În privința mea au avut loc acțiuni de răzbunare în legătură cu avertizarea de integritate depusă,
care s-au manifestat prin:

(se descriu în mod expres măsurile de răzbunare, precum și numele, prenumele
și funcția persoanelor care au recurs la acțiuni de răzbunare)

În vederea respectării drepturilor mele și încetării acțiunilor de răzbunare, solicit aplicarea uneia
sau cumulativ unora dintre următoarele garanții:

transferul, cu menținerea specificului de activitate, al subsemnatului/subsemnatei sau al
persoanei care întreprinde acțiuni de răzbunare _____
(se indică numele, prenumele și funcția persoanei)

pe perioada examinării cererii de acordare a protecției, într-o altă subdiviziune în care
activează/subdiviziune care desfășoară o activitate conexă

(se indică denumirea entității și a subdiviziunii)

sancționarea persoanei care a întreprins acțiuni de răzbunare în legătură cu avertizarea
de integritate sau dezvăluirea practicilor ilegale _____
(se indică numele, prenumele și funcția persoanei)

sancționarea conducătorului entității (publice sau private) pentru neasigurarea
măsurilor de protecție _____;

(se indică numele, prenumele și funcția persoanei)

anularea sancțiunii disciplinare, constatată de către angajator sau, după caz, de către instanța de contencios administrativ, aplicată subsemnatului/subsemnatei ca urmare a unei dezvăluiri publice făcute cu bună-credință

_____;
(se indică categoria sancțiunii aplicate, instituția care a decis aplicarea și data aplicării sancțiunii)

despăgubirea prejudiciilor materiale și morale suportate în urma răzbunării

(se menționează categoria prejudiciilor suportate și valoarea prezumtivă a acestora)

Anexez la prezenta cerere de protecție următoarele documente/probe care demonstrează acțiunile de răzbunare întreprinse în privința mea:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

_____ (data)

_____ (semnătura)

Date de contact:

Localitate: _____
Raion: _____
Cod poștal: _____
Telefon: _____
Fax: _____
E-mail: _____